

Algebry operatorów w przestrzeniach Hilberta

Lista 2 (częściowe izometrie i rzuty w algebrach von Neumanna)

Zad 1. Niech $u \in B(H)$. Pokazać, że następujące warunki są równoważne

a) u jest częściową izometrią,	e) $u = uu^*u$,
b) u^* jest częściową izometrią,	f) $u^* = u^*uu^*$.
c) u^*u jest rzutem (na podprzestrzeń inicjalną),	
d) uu^* jest rzutem (na podprzestrzeń finalną),	

Zad 2. Wykazać, że dowolny element $a \in B(H)$ posiada rozkład biegunowy, tzn. istnieje częściowa izometria $u \in B(H)$ oraz operator dodatni $|a| \in B(H)$ takie, że się zapisać w postaci

$$a = u|a| \quad \text{oraz} \quad \ker u = \ker |a|.$$

Ponadto przedstawienie to jest jednoznaczne.

Zad 3. Wykazać, że dla dowolnego elementu algebry von Neumanna $\mathcal{M} \subset B(H)$ czynniki jego rozkładu biegunowego należą do \mathcal{M} . Wyciągnąć stąd wniosek, że \mathcal{M} zawiera rzuty na obrazy i jądra wszystkich swoich elementów.

Zad 4. Niech A będzie C^* -algebrą operatorów mnożenia przez funkcje z $C([0, 1])$ na przestrzeni Hilberta $H = L^2[0, 1]$, tj. $A \cong C([0, 1])$.

- a) Wyznaczyć rozkład biegunowy elementu $a \in A$ i zauważyć, że częściowa izometria w tym rozkładzie nie musi należeć do A .
- b) Pokazać, że komutant A' algebry A składa się z operatorów mnożenia przez funkcję istotnie ograniczone. Wyciągnąć stąd wniosek, że $L^\infty[0, 1]$ jest W^* -algebrą oraz $A'' \cong L^\infty[0, 1]$.

Zad 5. Niech p i q będą rzutami na przestrzeni Hilberta H . Wykazać, że następujące warunki są równoważne

a) $p \leq q$,	b) $pq = p$,	c) $qp = p$,
d) $pH \subset qH$	e) $\ px\ \leq \ qx\ , x \in H$,	f) $q - p$ jest rzutem.

Zad 6. Dla danej algebry \mathcal{M} obliczyć komutant \mathcal{M}' i bikomutant \mathcal{M}'' . Które z powyższych algebr są faktorem? Określić typ tych czynników. Opisać strukturę $(\text{Proj}(\mathcal{M})/\sim, +)$.

- a) $\mathcal{M} = B(H)$
- b) $\mathcal{M} = B(H) \oplus B(H) \subset B(H \oplus H)$
- c) $\mathcal{M} \subset B(H \oplus H)$ jest algebrą operatorów postaci

$$a(x \oplus y) = (a_{11}x + a_{12}y) \oplus (a_{21}x + a_{22}y),$$

gdzie $a_{ij} \in \mathbb{C}$, $i, j = 1, 2$.

- d) $\mathcal{M} \cong \ell^\infty$ jest algebrą operatorów mnożenia przez elementy z ℓ^∞ na ℓ^2 .
- e) $\mathcal{M} \cong L^\infty[0, 1]$ jest algebrą operatorów mnożenia przez elementy z $L^\infty[0, 1]$ na $L^2[0, 1]$.
- f) $\mathcal{M} \subset B(H)$, gdzie $H = L^2[0, 1]$, jest algebrą operatorów postaci

$$(ax)(t) = \begin{cases} a_{11}x(t) + a_{12}x(t + \frac{1}{2}) & t \in [0, \frac{1}{2}] \\ a_{21}x(t - \frac{1}{2}) + a_{22}x(t) & t \in (\frac{1}{2}, 1] \end{cases}$$

- g) $\mathcal{M} \subset B(H)$, gdzie $H = L^2[0, 1]$, jest algebrą operatorów postaci

$$(ax)(t) = \begin{cases} a_{11}(t)x(t) + a_{12}(t)x(t + \frac{1}{2}) & t \in [0, \frac{1}{2}] \\ a_{21}(t)x(t - \frac{1}{2}) + a_{22}(t)x(t) & t \in (\frac{1}{2}, 1] \end{cases}$$

gdzie $a_{11}, a_{12} \in L^\infty[0, \frac{1}{2}]$ i $a_{21}, a_{22} \in L^\infty[\frac{1}{2}, 1]$.